

Verileri Analize Hazırlama

Dr. Eren Can Aybek
erencan@aybek.net
www.olcme.net

IBM SPSS Statistics ile

Önce Hatalı Verileri Bul

- Veri girişi yaparken bazen 2 yerine 22, 3 yerine 23 gibi hatalı veri girişleri yapabiliriz.
- Veri analizine başlamadan önce bu verilerin bulunup düzeltilmesi gerekir.

Önce Hatalı Verileri Bul

- Hatalı verilerin tespit edilmesinde birçok yöntemden yararlanılabilir.
- Ancak bunlardan en kolayı her değişkeni küçükten-büyüğe ve büyükten küçüğe sıralamaktır.

Önce Hatalı Verileri Bul

1- Cinsiyet yazan kısma sağ tıkla

ler.sav [DataSet1] - IBM SPSS Statistics Data Editor

cinsiyet	s1	s2	s3	s4
1			2	1
2			2	2
3			2	3
4			3	2
5			3	3
6			3	3
7			1	3
8			1	4
9			1	5
0			2	4

2- Verileri küçükten büyüğe sırala

Önce Hatalı Verileri Bul

der.sav [DataSet1] - IBM SPSS Statistics Data Editor

1- Cinsiyete sağ tıkla

The image shows a data table in the IBM SPSS Statistics Data Editor. The table has columns labeled 'cinsiyet', 's1', 's2', 's3', and 's'. The 'cinsiyet' column is highlighted in yellow. A context menu is open over the 'cinsiyet' column, showing options such as Cut, Copy, Paste, Clear, Insert Variable, Sort Ascending, Sort Descending, Descriptives Statistics, and Spelling... The 'Sort Descending' option is highlighted in yellow.

	cinsiyet	s1	s2	s3	s
1				2	
2				2	
3				2	
4				3	
5				3	
6				2	
7				1	
8				1	
9				1	
0				2	

2- Verileri büyükten küçükğe sırala

Önce Hatalı Verileri Bul

ikler.sav [DataSet1] - IBM SPSS Statistics Data Editor

	cinsiyet	s1	s2	s3	s4
4	2	2	2	3	
5	2	2	2	3	
6	2	1	3	3	
7	2	1	3	1	
0	2	4	3	2	
2	2	5	3	2	
7	2	1	1	4	
8	2	2	1	4	
9	2	3	1	4	
0	2	1	1	2	

En büyük değer 2.
Cinsiyeti 1 ve 2 olarak
girdiğim için sorun yok.

Önce Hatalı Verileri Bul

STATISTICS Data Editor

Marketing Graphs Utilities Add-ons Window Help

	s2	s3	s4	s5	s6	s7
1	23	1	4	4	2	
1	4	3	4	1	4	
1	4	1	2	1	4	
2	4	2	2	2	5	
3	4	3	2	2	5	
1	3	3	3	4	3	
1	3	1	3	4	3	
4	3	2	4	4	2	

S2 değişkeni için 23 girilmiş. 1-5 arası giriş yaptığım için bu giriş yanlış.

Bunu düzeltmem gerekiyor.

Ters Kodlanacak Maddeler

- Bazen ölçeklerimizde negatif anlamlı ifadeler yer alır.
 - «Okula gelmekten hoşlanmam» gibi.
- Bu durumda bu maddeye verilen yanıtların ters kodlanması gerekir.

Ters Kodlanacak Maddeler

5'li puanlanan
maddeler için

1 → 5

2 → 4

3 → 3

4 → 2

5 → 1

4'lü puanlanan
maddeler için

1 → 4

2 → 3

3 → 2

4 → 1

Ters Kodlanacak Maddeler

kler.sav [DataSet1] - IBM SPSS Statistics Data Editor

Transform Analyze Direct Marketing Graphs Utilities Add-ons Win

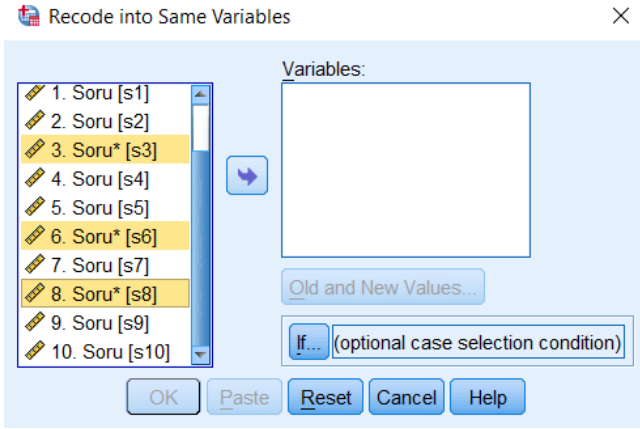
Compute Variable...
Count Values within Cases...
Shift Values...
Recode into Same Variables...
Recode into Different Variables...
Automatic Recode...
Visual Binning...
Optimal Binning...
Prepare Data for Modeling
Rank Cases...
Date and Time Wizard...
Create Time Series...
Replace Missing Values...
Random Number Generators...
Run Pending Transforms Ctrl+G

	s3	s4
	5	2
	2	4
	2	4
	1	3
	2	4
	2	3
	1	2
	2	2
	2	2
	2	1
	2	2
	2	2

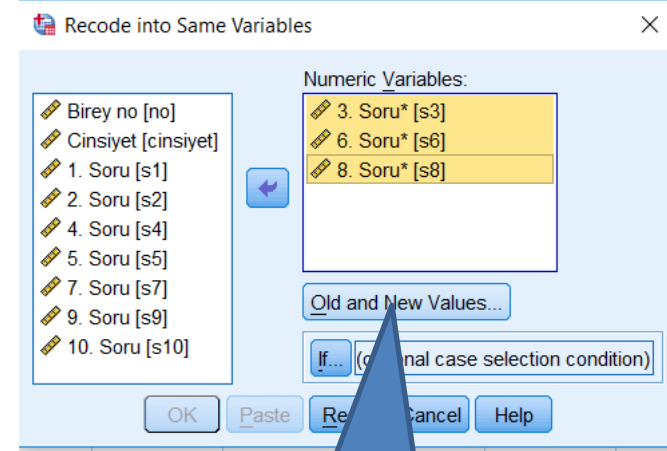
Ters kodlayıp aynı
değişkene kaydeder

Ters kodlayıp yeni bir
değişkene kaydeder

Ters Kodlanacak Maddeler

3, 6 ve 8. maddelerim ters kodlanacak olsun. Bu maddeleri seçip sağ ok düğmesine tıklayarak Variables kısmına atıyorum.

Daha sonra Old and New Values düğmesine tıklıyorum.

Ters Kodlanacak Maddeler

1- Eski değer

2- Yeni değer

3- Add'e tıkla

SPSS Recode into Same Variables: Old and New Values dialog box. The 'Old Value' section has radio buttons for 'Value:', 'System-missing', 'System- or user-missing', 'Range:', and 'All other values'. The 'New Value' section has radio buttons for 'Value:' and 'System-missing'. Below these are 'Add', 'Change', and 'Remove' buttons. A large empty box is labeled 'Old --> New:'. At the bottom are 'Continue', 'Cancel', and 'Help' buttons.

Ters Kodlanacak Maddeler

Recode into Same Variables: Old and New Values

Old Value

Value:

System-missing

System- or user-missing

Range:

through

All other values

New Value

Value:

System-missing

Old --> New:

1 --> 5

2 --> 4

3 --> 3

4 --> 2

5 --> 1

Add

Change

Remove

Continue Cancel Help

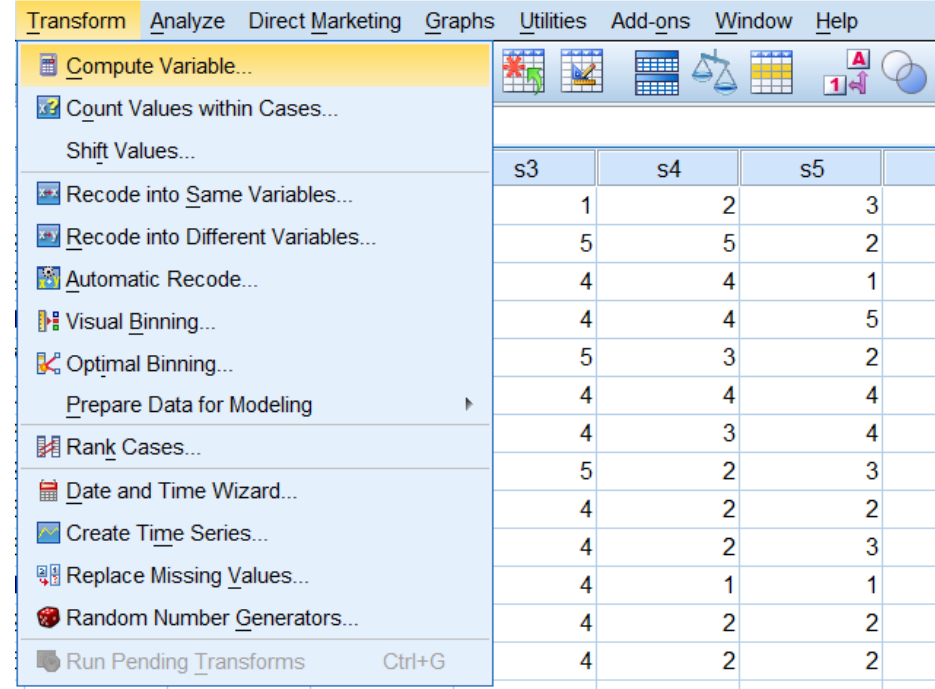
Continue ve ardından OK düğmelerine tıklanır

Son Durum

Toplam Puan Alma

Eğer analizlerimi toplam puanlar üzerinden yapmam gerekiyorsa, maddelerden bir toplam puan almam gerekir.

kler.sav [DataSet1] - IBM SPSS Statistics Data Editor

The screenshot shows the IBM SPSS Statistics Data Editor interface. The 'Transform' menu is open, displaying various options. The data table below the menu shows the following values:

	s3	s4	s5	
	1	2	3	
	5	5	2	
	4	4	1	
	4	4	5	
	5	3	2	
	4	4	4	
	4	3	4	
	5	2	3	
	4	2	2	
	4	2	3	
	4	1	1	
	4	2	2	
	4	2	2	

Toplam Puan Alma

İşlem sonucu
hangi değişkene
kaydedilsin?

Compute Variable

Target Variable: toplam = Numeric Expression: sum(s1 to s10)

Type & Label...

Birey no [no]
Cinsiyet [cinsiyet]
1. Soru [s1]
2. Soru [s2]
3. Soru* [s3]
4. Soru [s4]
5. Soru [s5]
6. Soru* [s6]
7. Soru [s7]
8. Soru* [s8]
9. Soru [s9]
10. Soru [s10]

+ < > 7 8 9
- <= >= 4 5 6
* = ~= 1 2 3
/ & | 0 .
** ~ () Delete

Function group:
All
Arithmetic
CDF & Noncentral CDF
Conversion
Current Date/Time
Date Arithmetic
Date Creation

Functions and Special Variables:

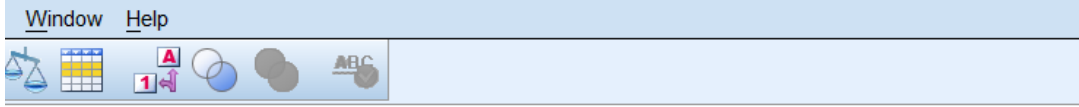
If... (optional case selection condition)

OK Paste Reset Cancel Help

Hangi
matematiksel
işlemi yapayım?

sum(s1 to s10)
1'den 10'a kadar
tüm maddeleri
toplar. Bunun
yerine s1 + s2 + s3...
de yazabilirim.

Toplam Puan Alma

	s5	s6	s7	s8	s9	s10	toplam
2	3	5	1	2	5	3	26,00
5	2	2	4	4	2	3	30,00
4	1	2	4	4	4	1	32,00
4	5	3	4	4	3	1	36,00
3	2	5	4	1	2	1	25,00
4	4	4	4	2	2	1	32,00
3	4	4	2	5	2	1	28,00
2	3	4	1	5	2	1	26,00
2	2	3	4	1	1	1	20,00

Toplam değişkenim oluştı ve altında toplam puanlar var.

ARTIK VERİLERİM
ANALİZE HAZIR!